

UCHWAŁA NR LV/412/2024
RADY GMINY RADZANÓW
z dnia 21 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Radzanów na lata 2024 – 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 poz. 40 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 poz. 1249 ze zm.) Rada Gminy Radzanów uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Radzanów na lata 2024 – 2030 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr XXIII/167/2020 z dnia 22 grudnia 2020 roku w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Radzanów na lata 2021 – 2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Radzanów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Cezary Jurkiewicz

Załącznik do
Uchwały Nr LV/412/2024
Rady Gminy Radzanów
z dnia 21 marca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE RADZANÓW
NA LATA 2024 – 2030**

RADZANÓW, MARZEC 2024

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE I UZASADNIENIE	3
I. PODSTAWA PRAWNA TWORZENIA PROGRAMU	8
II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE RADZANÓW	9
III. CELE PROGRAMU	15
IV. OBSZARY, KIERUNKI I DZIAŁANIA PROGRAMU	16
V. ODBIORCY PROGRAMU	20
VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	21
VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	21
VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI	22
SPIS TABEL	22

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i podstawowym środowiskiem funkcjonowania człowieka. W rodzinie osoba ma możliwość rozwijania i kształtowania swojej osobowości, poglądów i systemu wartości. Więzy łączące jej członków charakteryzuje trwałość, wzajemne zaufanie oraz poczucie bezpieczeństwa. Dom rodzinny jest dla wielu osób miejscem do którego chętnie wracamy. Dlatego osoby, które doznają przemocy w środowisku domowym, rodzinnym towarzyszy wielkie cierpienie fizyczne, psychiczne, emocjonalne, gdyż dotyka ono ich podstaw na których opiera się ich funkcjonowanie i zaburza poczucie bezpieczeństwa.

Przemoc domowa jest zjawiskiem społecznym i stanowi powszechny problem, który dotyka wiele osób i rodzin.

Przemoc jest definiowana na wiele sposobów. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) przemoc to celowe użycie siły fizycznej albo władzy przeciw drugiemu człowiekowi, sobie samemu lub grupie ludzi, prowadzące lub stwarzające ryzyko uszkodzenia ciała, śmierci, krzywdy psychicznej, nieprawidłowego rozwoju lub ubóstwa/deprywacji. Przemoc od agresji różni się tym, iż cechuje się działaniem przemyślanym, racjonalnym i intencjonalnym, a często także grupowym.

W obecnym stanie prawnym istnieje wiele uregulowań zarówno ustawowych, jak i szczególnych, które wpływają na coraz skuteczniejszą ochronę prawną osób doświadczających przemocy.

Podstawowym dokumentem regulującym kwestie przemocy w ujęciu prawnym jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Powyższa ustawa określa zadania służb i instytucji, które mają udzielać wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej oraz zasady pracy zarówno z osobami stosującymi przemoc, jak również jej doznającymi.

W 2023 r. doszło do bardzo istotnych zmian w przepisach prawa, które rzutują bezpośrednio na funkcjonowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Najważniejsze z nich zostały wprowadzone do porządku prawnego RP, na mocy:

- 1) ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535);
- 2) ustawy z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 289);

Pierwsza ze wspomnianych powyżej ustaw dokonała zmiany określenia przedmiotu ustawy z „przemocy w rodzinie” na „przemoc domową”. Pojęcie „przemoc domowa” jest pojęciem szerszym, obejmującym więcej desygnatów aniżeli „przemoc domowa”. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przez przemoc domową należy rozumieć „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,

c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Treść art. 2 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy definiuje „osobę doznającą przemocy domowej” jako:

a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;

c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,

d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania, h) małoletniego

- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Dyspozycja art. 2 ust. 2 ww. ustawy przesądza o tym, że przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 ustawy.

Znowelizowane przepisy kreują po stronie osób stosujących przemoc obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych lub programach psychologiczno terapeutycznych. W ustawie - Kodeks wykroczeń, wspomniana nowelizacja wprowadziła nowy rodzaj czynu zabronionego, którego konstrukcja pozwala nałożyć sankcje za niezastosowanie się do obowiązków przez osoby stosujące przemoc domową skierowane do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych lub programach psychologiczno – terapeutycznych.

Zgodnie z nowym brzmieniem art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osoba doznająca przemocy domowej może żądać, aby właściwy sąd zobowiązał osobę stosującą przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Co więcej, zgodnie ze znowelizowaną treścią art. 15aa ustawy o policji, policjant ma prawo wydać wobec osoby stosującej przemoc domową, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Nowelizacji uległy również przepisy regulujące funkcjonowanie w gminie zespołu interdyscyplinarnego. Dodany ust. 5a art. 9a ustawy nakłada na członków zespołów interdyscyplinarnych obowiązek odbycia szkolenia w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania w skład zespołu.

Stosownie do treści art. 9a ust. 6b ustawy zespół interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych. Obowiązkowymi szkoleniami objęto również członków grup diagnostyczno – pomocowych (art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy).

Nowelizacją zintensyfikowano również częstotliwość posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego, które to obecnie muszą odbywać się nie rzadziej aniżeli raz na dwa miesiące. Ustawa nowelizująca przesądziła o tym, iż udział w posiedzeniach zespołu interdyscyplinarnego jest obowiązkowy.

Nadto przesądzono wyraźnie o możliwości złożenia skargi na działalność zespołu interdyscyplinarnego lub członka tego zespołu. Skargę taką do właściwego wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, który powołał zespół, może wnieść osoba objęta procedurą „Niebieskiej Karty”.

Skarga rozpoznawana jest w trybie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Przemoc jest przestępstwem. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 207 kodeksu karnego „kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 – podlega ten, kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny. Jeżeli działanie to jest połączone ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. Jeśli natomiast skutkiem znęcania się jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12”.

W celu zwiększenia działań profilaktycznych oraz lepszej dostępności i skuteczności ochrony osób, które doświadczają przemocy został ustanowiony Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. W Programie ujęto także zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów, które realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Do najważniejszych rozwiązań Programu należą min.:

- podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej;
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej;
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej;
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej;
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na szczeblu gminnym obejmują tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia; □
tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym Programie.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia; □
tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Art. 9b ust. 2 pkt 4 w/w ustawy stanowi, że do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy m.in. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W związku z powyższym powstanie Gminnego Programu Przemocy Domowej wynika wprost z założeń zawartych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pozwala jednocześnie na dokonanie analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy w społeczności lokalnej.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Domowej to kontynuacja działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową, a także

upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc domową.

I. PODSTAWA PRAWNA TWORZENIA PROGRAMU

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

Program jest zgodny z:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE RADZANÓW

W III kwartale 2023 r na terenie Gminy Radzanów zostały przeprowadzone badania ankietowe w celu dokonania Diagnozy lokalnych problemów i zagrożeń społecznych mieszkańców Gminy Radzanów. Powyższe badania dotyczyły także zjawiska przemocy domowej.

Badaniami zostały objęte dwie wybrane grupy wiekowe mieszkańców gminy :

- Grupa I - Mieszkańcy w przedziale wiekowym od 18 roku życia do 35 roku życia
  - Grupa II - Mieszkańcy w przedziale wiekowym od 35 roku życia do 65 roku życia
- Łącznie w badaniu wzięło udział 150 osób, w tym 58 mieszkańców w przedziale wiekowym od 18 roku życia do 35 roku życia i 92 osoby w przedziale wiekowym od 35 roku życia do 65 roku życia

Z badań wynika, że przemoc w rodzinie nie jest wśród mieszkańców gminy zjawiskiem obcym czy też marginalnym.

Według 71,2% badanych z grupy I przemoc kojarzy się głównie z biciem kogoś, 15,3% badanych było świadkiem przemocy w rodzinie, a 12,7% doświadczyło przemocy ze strony swojej rodziny.

Okazuje się, że 30,5% badanych, a więc duża grupa badanych z grupy I padło ofiarą agresji ze strony swoich kolegów czy koleżanek.

Analizując uzyskane wyniki można stwierdzić, że wśród młodszych mieszkańców gminy dominuje przemoc psychiczna – przeklinanie (35,6%), wyśmiewanie (30,5%), czy przezywanie (19,5%) i nękanie (0,8%).

28,8% respondentów z grupy II wskazało, że w ich najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy domowej. Jako główne przyczyny występowania przemocy domowej respondenci wskazali: uzależnienia (67,3%), agresja (36,5%), konflikty małżeńskie i wzorce pokoleniowe przemocy (31,7%), nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi (23,1%), zazdrość (18,3%), choroba psychiczna (13,5%) a 0,9% uważa, że mogą być inne przyczyny występowania przemocy domowej.

Mieszkańcy z grupy II biorący udział w badaniu zostali zapytani o to, jakie działania - ich zdaniem - byłyby najskuteczniejsze wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że najskuteczniejszymi działaniami byłyby: leczenie uzależnień (32,7%), izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie (27,9%), zwiększenie

dostępności do poradnictwa prawnego, socjalnego, terapeutycznego (20,2%), zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy (17,3%), tworzenie placówek specjalizujących się w pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia oraz terapiach dla osób doznających przemocy w rodzinie (12,5%),

udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej (11,5%), organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych i umożliwienie uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc (2,9%).

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego, który podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Uchwałą NRXLIX/360/2023 Rady Gminy Radzanów z dnia 24.08.2023 r. został określony tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. W dniu 18 września 2023 r. Zarządzeniem Nr 55/2023 Wójta Gminy Radzanów został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Radzanów, który kontynuuje działania poprzedniego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Radzanów.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzanowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzanowie Komendy Powiatowej Policji w Mławie, Sądu Rejonowego w Mławie oraz przedstawiciele placówek oświatowych i ochrony zdrowia.

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- przekazywanie informacji oraz dokumentacji w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, polegającego na uporczywym niestosowaniu się do obowiązku zgłoszenia się do uczestnictwa w powyższych programach.

Analiza problemu przemocy na terenie Gminy Radzanów została oparta o sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2020 – 2023 dla Gminy Radzanów, sprawozdawczość Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Radzanowie.

Tabela 1. Ilość rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w latach 2020 - 2023

2020	2021	2022	2023
14	5	9	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Radzanów

Tabela 2. Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2020 – 2023 przez instytucje

<i>Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty”</i>	2020	2021	2022	2023
<i>Policja</i>	13	5	8	2
<i>Oświata</i>	0	0	0	0
<i>Jednostka pomocy społecznej</i>	0	0	1	1
<i>GKRPA</i>	1	0	0	0
<i>Razem</i>	14	5	9	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Radzanów

Tabela 3. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z podziałem na: powód zakończenia w latach 2020 - 2023

Rok	Liczba zakończonych przez zespół interdyscyplinarny procedur „Niebieskie Karty” na skutek		
	OGÓŁEM	zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy	braku zasadności podejmowania działań
2020	8	4	4
2021	5	4	1
2022	11	7	4
2023	4	4	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Radzanów

Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą i stosujących przemoc z podziałem na płeć w latach 2020 - 2023

Rok	Osoby doznające przemocy			Osoby stosujące przemoc		
	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
2020	12	2	0	1	13	0
2021	5	0	0	0	5	0
2022	8	1	0	1	8	0
2023	2	1	0	1	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Radzanów

Procedura „Niebieskie Karty” to specjalne narzędzie, które ma służyć przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dane zawarte w powyższych tabelach z podziałem na lata dokładnie przedstawiają sytuację przemocy na terenie Gminy Radzanów.

Z analizy ilości rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” zaobserwować można iż na przestrzeni lat z wyjątkiem roku 2023 problem przemocy na terenie Gminy Radzanów utrzymuje się na podobnym poziomie. Większość procedur „Niebieskie Karty” wszczynana jest podczas interwencji policji.

Dokonując porównania danych dotyczących płci osób doznających przemocy i stosujących przemoc można wnioskować, że w przeważającej mierze osobami stosującymi przemoc są mężczyźni, a doznającymi przemocy kobiety.

Przemoc jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku.

Powszechnie uważa się, że skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem hamowania rozwoju lub ograniczania skali zjawisk uznanych za uciążliwe społecznie. Głównie z tego względu jest znacznie bardziej opłacalna niż kosztowne działania zaradcze, konieczne w sytuacji, gdy wzrasta skala niepożądanych zjawisk.

Ważnym aspektem działań profilaktycznych prowadzonych w społecznościach lokalnych jest wskazywanie miejsc/osób, które w sytuacji kryzysowej będą w stanie właściwie natychmiastowo udzielić doraźnej pomocy. Bardzo istotne jest, aby zarówno młodzież, jak i osoby dorosłe znały takie miejsca, które znajdują się w najbliższej okolicy jak również wiedziały jakie działania prowadzi się na terenie Gminy Radzanów w celu pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej. Oczywiście wiedza to jedno, a chęć skorzystania z pomocy to drugie, niemniej jednak warto podejmować działania informacyjne dotyczące pomocy i wsparcia, jakie oferowane jest na terenie gminy.

Podsumowując, w prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie Gminy Radzanów tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów i innych dorosłych mieszkańców.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie tego zjawiska na terenie Gminy Radzanów.

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w ramach przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

IV. OBSZARY, KIERUNKI I DZIAŁANIA PROGRAMU

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

LP.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	REALIZATORZY/ PARTNERZY	CZAS REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1.	Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej	diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Radzanów	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny GKRPA Komenda Powiatowa Policji w Mławie placówki oświatowe placówka służby zdrowia	2024-2030	liczba przeprowadzonych diagnoz
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	prowadzenie lokalnych kampanii społecznych	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Ośrodek Kultury Zespół Interdyscyplinarny GKRPA Komenda Powiatowa Policji w Mławie placówki oświatowe	2024-2030	liczba przeprowadzonych lokalnych kampanii społecznych
3.	Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	<p>prowadzenie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych</p> <p>prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m. in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki</p> <p>edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej</p>	<p>Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>GKRPA Komenda Powiatowa Policji w Mławie placówki oświatowe</p>	2024-2030	liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

LP.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	REALIZATORZY/ PARTNERZY	CZAS REALIZ.	WSKAŹNIKI
1.	Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy	utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej GKRPA Komenda Powiatowa Policji w Mławie placówki oświatowe placówka służby zdrowia kuratorzy sądowi	2024-2030	liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego
		utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych			liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych
		nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności między instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej			liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych
					liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie
					liczba podjętych działań w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej
2.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej	upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej GKRPA Komenda Powiatowa Policji w Mławie placówki oświatowe placówka służby zdrowia kuratorzy sądowi	2024-2030	liczba opracowanych materiałów informacyjnych

3.	<p>Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej</p>	<p>realizacja procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty</p> <p>upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej</p> <p>zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej</p> <p>zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p>	<p>Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej GKRPA Komenda Powiatowa Policji w Mławie placówka oświatowa placówka służby zdrowia kuratorzy sądowi</p>	<p>2024-2030</p>	<p>liczba wszczętych i kontynuowanych procedur NK liczba wypełnionych formularzy NK liczba osób doznających przemocy</p> <p>liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa</p> <p>liczba osób doznających przemocy domowej, korzystających z pomocy w powiatowym ośrodku wsparcia liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w ośrodkach interwencji kryzysowej liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w innych placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej, liczba dzieci którym zapewniono ochronę w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia</p>
4.	<p>Monitorowanie działań pomocowych</p>	<p>monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej</p>	<p>Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Komenda Powiatowa Policji w Mławie</p>	<p>2024-2030</p>	<p>liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” liczba osób wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”</p>

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

LP.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	REALIZATORZY/ PARTNERZY	CZAS REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1.	Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej	działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury "Niebieskie Karty"	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2024-2030	liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą "Niebieskie Karty", liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta- D"
2.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno- -edukacyjnych lub psychologiczno - -terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno- -edukacyjnych lub psychologiczno- -terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny Komenda Powiatowa Policji w Mławie Starostwo Powiatowe w Mławie	2024-2030	liczba osób skierowanych do programów korekcyjno- -edukacyjnych lub psychologiczno- -terapeutycznych liczba osób, które przystąpiły, ukończyły lub uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

LP.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	RODZAJE DZIAŁAŃ	REALIZATORZY/ PARTNERZY	CZAS REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	udział w szkoleniach dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleniach dla: - członków zespołów interdyscyplinarnych, - członków grup diagnostyczno-pomocowych	Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030	liczba szkoleń liczba osób uczestniczących w szkoleniach

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Radzanów na lata 2024-2030 będą mieszkańcy gminy, w tym:

- osoby i rodziny zagrożone zjawiskiem przemocy domowej;
- osoby i rodziny doznające przemocy domowej;
- świadkowie przemocy domowej;
- osoby stosujące przemoc domową;
- przedstawiciele służb zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Radzanów na lata 2024-2030 będzie finansowana w szczególności ze środków z budżetu państwa, środków własnych budżetu Gminy Radzanów oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy;
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej;
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy;
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową;
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się przez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki ujęte w Programie odnoszące się do poszczególnych celów. Dane do pomiaru wskaźników pozyskane będą od realizatorów i partnerów Programu. Przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzanów przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Radzanów na lata 2024-2030, w terminie do 31 marca następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie danych uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

Program będzie ewaluowany przez cały okres jego realizacji i w miarę potrzeby modyfikowany.

SPIS TABEL

- Tabela 1.** Ilość rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w latach 2020 - 2023
- Tabela 2.** Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2020 -2023 przez instytucje.
- Tabela 3.** Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z podziałem na powód zakończenia w latach 2020 - 2023.
- Tabela 4.** Liczba osób dotkniętych przemocą i stosujących przemoc z podziałem na płeć w latach 2020 – 2023.

Radzanów, 21 marca 2024 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Cezary Jurkiewicz

